

UCHWAŁA Nr 747/2024
SKŁADU ORZEKAJĄCEGO REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
w ZIELONEJ GÓRZE
z dnia 13 grudnia 2024 r.

w sprawie wydania opinii dotyczącej możliwości sfinansowania deficytu ustalonego w projekcie uchwały w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Jasień na 2025 rok

Działając na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1325 ze zm.) oraz art. 246 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.), a także zarządzenia Nr 8 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 31 października 2024 r. w sprawie wyznaczenia Składów Orzekających – **Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze** w osobach:

Dominik Kamedulski - Przewodniczący

Iwona Popiel - Członek

Tomasz Witkowski - Członek

opiniuje **pozytywnie z zastrzeżeniem** możliwość sfinansowania deficytu budżetu ustalonego w projekcie uchwały budżetowej Gminy Jasień na 2025 rok.

U Z A S A D N I E N I E

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze, formułując opinię zawartą w sentencji uchwały, przyjął za podstawę dane wynikające z przedłożonych tutejszej Izbie przez Burmistrza Jasienia projektu uchwały w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Jasień na rok 2025 oraz projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jasień na lata 2025–2039.

W projekcie uchwały budżetowej Gminy Jasień na 2025 rok zaplanowano:

- dochody w wysokości 47 621 134,91 zł,
- wydatki w wysokości 51 220 812,57 zł,
- przychody w wysokości 4 281 677,66 zł,
- rozchody w wysokości 682 000,00 zł.

Projekt budżetu Gminy Jasień na 2025 rok zakłada deficyt w wysokości 3 599 677,66 zł, który zostanie sfinansowany przychodami pochodzącymi z emisji obligacji w kwocie 3 555 000,00 zł oraz przychodami pochodzącymi z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych na sumę 44 677 66 zł.

Możliwość sfinansowania deficytu Gminy Jasień przychodami pochodzącymi z sprzedaży papierów wartościowych wyemitowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego zależy od kwoty długu i od zdolności Gminy do jego spłaty.

Wydając przedmiotową opinię, Skład Orzekający wziął pod uwagę wysokość kwoty długu oraz wskaźnik spłaty zadłużenia określony w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Zadłużenie Gminy Jasień na koniec 2025 roku, zgodnie z danymi wynikającymi z projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jasień na lata 2025 – 2039, wyniesie 16 828 000,00 zł, co stanowi 48,37% w stosunku do dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz

powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczonych na sfinansowanie deficytu budżetowego.

W roku 2025, zgodnie z danymi wynikającymi z projektu budżetu Gminy - wysokość planowanych wydatków bieżących budżetu przekracza wysokości planowanych dochodów bieżących. Zatem w 2025 roku planowany jest deficyt operacyjny wynoszący 837 712,35 zł.

Różnica pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi planowanymi w budżecie na 2025 rok powiększona o wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych oraz o przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu Gminy Jasień wynosi (-) 793 034,69 zł. Zatem relacja wynikająca z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych nie jest w 2025 roku w projekcie budżetu dochowana.

Zgodnie z dyspozycją art. 296a ust. 2 ustawy z dnia 8 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 r. poz. 1756) w latach 2024-2029 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2, jeżeli w latach 2022-2029 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach.

Suma nadwyżek operacyjnych liczonych jako różnica dochodów i wydatków bieżących budżetu Gminy Jasień w latach 2022-2029 wynosi według przedstawionego projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jasień na lata 2025-2039 (+) 16 697 979,38 zł (oraz z uwzględnieniem przewidywanego wykonania 2024 r. (+) 15 449 148,65 zł).

Natomiast w latach 2022-2029 suma nadwyżek operacyjnych według danych wynikających z projektu WPF Gminy na lata 2025-2039 powiększona o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5-8 ustawy o finansach publicznych wynosi (+) 22 783 815,09 zł (oraz z uwzględnieniem przewidywanego wykonania 2024 r. (+) 21 534 984,36 zł).

Zatem wypełniona zostanie w Gminie Jasień dyspozycja art. 296a ust. 2 ustawy z dnia 8 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że z prognozy kwoty długu i jego spłaty, zawartej w projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jasień na lata 2025–2039, wynika, że relacja wynikająca z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych nie jest spełniona w 2026 i 2027 roku. Jednakże stosownie do art. 296c ust. 1 ustawy z dnia 8 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w latach 2024–2029 relacja, o której mowa w art. 243 ust. 1, może nie być zachowana, jeżeli prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100 % planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4–8 nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego. Relacja prognozowanej łącznej kwoty długu do kwoty dochodów ustalonej według powyższej zasady na koniec 2026 roku wyniesie 44,56%, a na koniec 2027 roku 40,21%. Wobec czego Gmina spełnia wymogi określone w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Zgodnie z art. 296c ust. 3 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw niezachowanie w latach 2024-2029 relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1, nie może zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i latach następnym. W objaśnieniach do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jasień na lata 2025 – 2039 wskazano, iż: *„W budżecie na 2025 r. nie jest zachowana relacja z art. 242 ustawy o finansach publicznych. Deficyt operacyjny w 2025 roku planowany jest na poziomie – 837.712,35 zł z czego sama*

dopłata do systemu gospodarowania odpadów wynosi 445.307,00 zł, nowe stawki opłat będą uchwalane pod koniec listopada 2024 roku i zakładają równoważenie się systemu” oraz „W przedłożonym projekcie nie jest spełniona relacja z art. 243 w latach 2026 i 2027. Wynika to z konieczności korekty planu budżetu w 2024 roku i powiększenia deficytu operacyjnego do kwoty 2.489.168,50 zł z względu na zawyżone dochody bieżące w kwocie ok 1.000.000,00 zł oraz konieczności pokrycia nie zabezpieczonych wydatków na wynagrodzenia, tj. zwiększenia plany o ok 1.500.000,00 zł. Planowane zaciągnięcie długu w 2025 roku pokrywa przerolowane zobowiązania inwestycyjne z 2024 roku.”.

Wobec powyższego, Skład Orzekający na podstawie przedstawionych Izbie przez Burmistrza Jasienia dokumentów i wskazanych w nich wartości wskazuje, iż niezachowanie relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w 2026 r. i 2027 r. na dzień wydania opinii nie zagraża realizacji zadań publicznych przez Gminę.

Skład Orzekający zastrzega, że pomimo braku przeszkód formalno-prawnych do uchwalenia uchwały budżetowej i Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2025-2039 sytuacja Gminy Jasień wskazuje na występujące problemy w prawidłowej realizacji jej gospodarki finansowej. Po pierwsze fakt braku możliwości dochowania relacji z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w 2025 roku negatywnie wpływa na kształtowanie się relacji wynikającej z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w kolejnych latach budżetowych.

Kolejne zagadnienie dotyczy niedochowania relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w 2026 i 2027 roku. W ocenie Składu Orzekającego Gmina Jasień powinna podjąć działania mające na celu dochowanie w kolejnych latach budżetowych relacji z art. 242 i 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych przy zachowaniu płynności finansowej, zdolności spłaty długu i zdolności pełnej realizacji zadań publicznych w 2025 roku i kolejnych latach budżetowych.

Następnym kwestią w zakresie realizacji w sposób prawidłowy gospodarki finansowej Gminy, jest zdaniem Składu Orzekającego prognozowany poziom długu w latach 2025 i 2026, którego łączna kwota na koniec danego roku nie przekracza wprawdzie 100% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego, jednakże prognozowana jest według tych założeń na koniec 2025 roku w wysokości 48,37%. Natomiast na koniec 2026 relacja prognozowanej łącznej kwoty długu do kwoty dochodów ustalonej według powyższej zasady prognozowana jest w wysokości 44,56%. Skład Orzekający wskazuje, że Gmina Jasień działając poprzez swoje Organy - powinna nie tylko monitorować wielkość długu ale jej Organy powinny rozważyć podjęcie działań zmierzających do ograniczenia przyrostu zadłużenia i ewentualnej restrukturyzacji długu lub rozważyć podjęcie innych działań zmierzających do zmniejszenia kosztów obsługi długu. Należy rozważyć również możliwość wcześniejszego wykupu papierów wartościowych i inne potencjalnie możliwe działania - w tym oszczędnościowe.

Ponadto z uwagi na trudną sytuację Gminy w zakresie równoważenia dochodów i wydatków bieżących budżetu w 2025 roku - Skład Orzekający wskazuje na konieczność podjęcia w 2025 roku jak najszerszych działań oszczędnościowych.

Skład Orzekający wskazuje również na możliwe wystąpienie potencjalnego ryzyka zagrożenia realizacji zadań publicznych przez Gminę Jasień w szczególności w aspekcie możliwości pogorszenia stopnia niezachowania relacji wynikającej z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w sytuacji, gdy rzeczywiste wykonanie budżetu w okresie objętym Wieloletnią Prognozą Finansową odbiegać będzie od szacowanych wielkości.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze podkreśla, że spełnienie relacji wynikającej z art. 242 i 243 ust. 1 w kolejnych latach budżetowych na które planowane jest przyjęcie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jasień powinno być stale monitorowane przez Organy Gminy w aspekcie zdolności do uchwalania budżetów i wieloletnich prognoz finansowych w kolejnych latach, planowania nowych przychodów zwrotnych, wielkości długu oraz zapewnienia jego spłaty oraz zapewnienia pełnej zdolności realizacji zadań publicznych, a także prowadzenia przez Gminę gospodarki finansowej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Na podstawie przedstawionych przez Burmistrz Jasienia dokumentów i wskazanych w nich wartości Skład Orzekający ocenił, iż założenia przyjęte w projekcie uchwały budżetowej na rok 2025 w korelacji z projektem uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jasień na lata 2025-2039, pozwalają na sformułowanie wniosku, że przy założonej realizacji planowanych wielkości w roku budżetowym 2025, jak i w następnych latach objętych prognozą zachowane zostaną obowiązujące aktualnie przepisy prawa dotyczące uchwalania i wykonywania budżetu przy jednoczesnym uprawdopodobnionym braku zagrożenia realizacji ustawowych zadań publicznych.

Biorąc powyższe pod uwagę, Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze postanawia, jak w sentencji niniejszej uchwały.

POUCZENIE

Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1325 ze zm.) przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Stosownie do art. 246 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) niniejsza opinia podlega opublikowaniu w terminie 7 dni od dnia otrzymania od Regionalnej Izby Obrachunkowej, na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 902).

Przewodniczący Składu Orzekającego

Dominik Kamedulski